

Verslo procesų identifikavimas kūrybinių industrijų įmonių veiklos tobulinimo kontekste

Thong N. Goh

National University of Singapore
E-mail: isegohn[e-t_a]nus.edu.sg

Santrauka

Šiame straipsnyje apibrėžiami kai kurie svarbūs dabarties ir ateities kokybės vadybos praktikos paradigmos pokyčiai, lemiami globalizacijos, produktų ir paslaugų dizaino raidos, distribucijos kanalų pokyčių ir kitų veiksnių. Spartūs technologijų, logistikos, gyvenimo būdo, klientų poreikių ir reikalavimų pokyčiai ir didėjanti konkurencija reikalauja vis didesnio sisteminio lygio ir statistinio mąstymo ir praktikos kokybės vadyboje, palyginti su mikrovadybos veikla praeityje. „Didžiųjų duomenų“ iššūkiai yra gerai žinomi šiandien, ir jų poveikis ne tik peržengia verslo interesus, bet ir bus labai stipriai jaučiamas ir techninėse srityse. Taigi, kokybės vadybos koncepcijos ir priemonės iš tikrųjų yra daug labiau dinamiškos, nei daugelis manė iki šiol. Tai taip pat reiškia, kad kokybės profesija, šios srities profesionalų rengimas turi ir toliau priimti naujus metodus ir technologijas, nes kokybės instrumentų dėka visada yra siekiama palaikyti universalią ir veiksmingą įtaką verslo konkurencingumui.

Pagrindiniai žodžiai: kokybės vadyba, kokybės tobulinimas, organizacinis tobulumas, kompetencijos, sistemų inžinerija; paslaugų kokybė, statistinis mąstymas.

Verslo procesų identifikavimas kūrybinių industrijų įmonių veiklos tobulinimo kontekste

Rolandas Strazdas

Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
El. paštas: rolandas.strazdas[e-t_a]tvm.vu.lt

Jūratė Černevičiūtė

Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
El. paštas: jurate.cerneviciute[e-t_a]tvm.vu.lt

Santrauka

Šiandien kūrybinės industrijos sudaro paslaugų ekonomikos branduolį, papildydamos žinių ir kūrybos ekonomiką. Įvertinus kūrybinių industrijų svarbą visai ūkio plėtrai, kūrybinių industrijų verslo procesų tobulinimas tampa svarbia problema tiek moksliniu, tiek praktiniu požiūriu. Kadangi kūrybinių industrijų versle dominuoja kūrybiniai procesai, kurie dažnai yra chaotiški ir sunkiai struktūrinami, kūrybinių industrijų verslo tobulinimas yra sudėtingas uždavinys ir moksliniu požiūriu menkai tirtas. Vienas iš pirminių ir svarbiausių uždavinių tobulinant procesus yra jų identifikavimas. Tinkamas procesų identifikavimas, jų ribų apibrėžimas, ryšių su kitais procesais nustatymas yra svarbus įmonių veiklos tobulinimo etapas, nuo kurio priklauso veiklos tobulinimo rezultatyvumas. Straipsnyje nagrinėjamas procesinis požiūris į kūrybinių industrijų įmonių veiklą. Atliekama šiuolaikinių tobulinimo metodų (PDCA, DMAIC, DMADV ir TOC) analizė bei šiuose metoduose taikomų sprendimų, skirtų procesams identifikuoti, analizė. Remiantis atlikta analize yra parengtas kolektyvinis tobulintinų verslo procesų identifikavimo modelis, jis detalai pristatomas straipsnyje.

Pagrindiniai žodžiai: procesų tobulinimas, kūrybinės industrijos, procesinis požiūris, procesų identifikavimas, nuolatinis tobulinimas, kolektyvinis identifikavimas.

Ištvėringumo tyrimai, naudojant aiškias ir numanomas tyrimo priemones (tiriant profesijas, susijusias su rizika)

Jelena Shaplavska, Irina Plotka

Baltic Psychology and Management University College
E-mail: lena.sapl[e-t_a]inbox.lv; irinaplotka[e-t_a]inbox.lv

Santrauka

Nors yra daugybė aiškių testų, tiriančių daugelį psichologijos fenomenų, nėra pakankamai ištvėringumo tyrimų naudojant aiškias ir numanomas tyrimo priemones. Mūsų tyrimo tikslas – patyrinėti ištvėringumą, naudojant aiškias ir numanomas tyrimo priemones. Tyrimė dalyvavo 74 vidutiniškai 29 metų žmonės, kurių profesija yra susijusi su rizika.

Tyrimo metodai. Keturiós eksperimento ersijos: sipareigojimas, kontrolė, ššūķiai, visas ištvėringumas, atliekant emocijų kategorizavimo užduotis (Shaplavska, Plotka, Igonin, Blumenau. 2013). Disposizinė Bartone (2009) sukurta tamprumo matavimo skalė, skirta matuoti ištvėringumo ir jo komponentų lygį. Hobfoll, Dunahoo ir Monnier (1998) parengtas strateginio požiūrio stresų įveikimą klausimynas.

Rezultatai. Eksperimentai parodė, kad šie tyrimai leidžia pamatuoti latentinio ir aiškaus verbalinio stimulo prioriteto išskyrimą, susijusį suįsipareigojimu, kontrole, iššūķiais, ir nustatyti viso ištvėringumo indeksą bei jo atributus, turinčius pozityvų arba negatyvų valentingumą. Nustatytas teigiamas įsipareigojimų, pamatuotų aiškia eksperimentine procedūra ir pasyvia streso įveikimo strategija stresinėmis situacijomis (vengimo ir atsargumo veiksmų pasirinkimas), ryšys.

Pagrindiniai žodžiai: ištvėringumas, stresų įveikimo strategijos, aiškios ir numanomos tyrimo priemonės.

Organizacijų evoliucija visuotinės kokybės vadybos kontekste

Dalius Serafinas

Vilnius University
E-mail: dalius[e-t_a]kvalitetas.lt

Darius Ruželė

JSC Kvalitetas
E-mail: dariusruz[e-t_a]gmail.com

Santrauka

Tikslas: šio tyrimo tikslas - visuotinės kokybės vadybos (VKV) kontekste išnagrinėti evoliucijos procesus Lean metodologiją naudojančiose organizacijose.

Metodologija / tyrimo būdas: išnagrinėjus mokslinę literatūrą apie rūšių, organizmų ir organizacijų evoliuciją, buvo sudarytas autorinis evoliucijos procesų tyrimo organizacijose modelis. Šis modelis leido struktūruotai ištirti, kaip organizacijos priima, išsaugo, transformuoja, panaudoja ir perduoda informaciją aplinkai, kaip jos valdo išorės ir vidaus grįžtamąją informaciją. Remiantis šiuo modeliu, buvo išanalizuoti kitų autorių atlikti Lean organizacijų tyrimai ir atliktas empirinis aštuonių Lietuvos gamybinių Lean organizacijų tyrimas.

Rezultatai / išvados: Lean organizacijų metaanalizės rezultatai leidžia teigti, kad Lean yra subalansuota vadybos sistema, paremta VKV metodais ir principais, leidžianti valdyti informacijos priėmimą, išsaugojimą, transformaciją, sėkmingai panaudoti ją vidaus veikloje ir perduoti ją. Empirinio tyrimo rezultatai parodė, kad daugelis tirtų organizacijų aktyviai rinko išorės informaciją. Keletas ištirtų organizacijų bendradarbiavo su verslo partneriais, nors dauguma jų veikė kaip atskiri verslo subjektai.

Visos tirtos organizacijos greitai reagavo į klaidas ir neatitiktis bei proaktyviai kūrė prevencines ir profilaktines priemones. Daugelis tirtų organizacijų vidutiniškai sėkmingai valdė pokyčius galbūt dėl komandinio darbo trūkumų.

Apibendrinant reikia pažymėti, kad Lean yra subalansuota vadybos sistema, nors daugeliui tirtų Lietuvos Lean organizacijų nepavyko išnaudoti viso Lean potencialo, ypač bendradarbiaujant su kitomis organizacijomis produktų vertės grandinėje.

Praktinis panaudojimas: organizacijos, jau pritaikančios Lean, gali pasinaudoti šio tyrimo rezultatais, palygindamos savo Lean diegimo pasiekimus su kitų organizacijų pasiekimais. Organizacijos, planuojančios diegti Lean, gali pasinaudoti tyrimo rezultatais, planuodamos diegimo eigą.

Originalumas / vertė: originalų autoriaus sudarytą organizacijų evoliucijos modelį galima panaudoti organizacijų ir vadybos priemonių sisteminei analizei, struktūruotai tiriant, vertinant, planuojant ir valdant organizacijos evoliucinius procesus.

Pagrindiniai žodžiai: organizacijos, evoliucija, vadybos metodai, VKV, Lean.

Socialinės žiniasklaidos įtaka verslui siekiant patenkinti naujųjų vartotojų poreikius

Bogdan Onete

Bucharest University of Economic Studies
E-mail: cristian.onete[e-t_a]com.ase.ro

Rodica Pamfilie

Bucharest University of Economic Studies
E-mail: rodica.pamfilie[e-t_a]com.ase.ro

Răzvan Dina

Bucharest University of Economic Studies
E-mail: rdina[e-t_a]ase.ro

Denisa Elena Vlad

Bucharest University of Economic Studies
E-mail: denisa_ev[e-t_a]yahoo.com

Santrauka

Verslo transformacijos ir prieigos prie interneto augimas lemia, kad socialinė žiniasklaida tapo vienas iš pagrindinių informacijos šaltinių vartotojams. Kartu ji gali būti naudojama tiek skatinti, tiek menkinti prekės ženklo vertę. Perduodamos socialinės žiniasklaidos kanalais nuomonės, komentarai ir nuotraukos gali turėti didelę įtaką tiems, kuriems pranešimas adresuotas. Taigi vartotojai, kurie naudojami internetu savo pirkimo sprendimams priimti, gali būti laikomi naujaisiais vartotojais.

Šiame straipsnyje analizuojama vartotojų teisių apsaugos socialinėje žiniasklaidoje svarba teoriniu ir praktiniu aspektu. Nagrinėjami konkretūs internetinių reklamos kampanijų atvejai, transformavę vartotojus į įtakingas grupes, formuluojami siūlymai vartotojų teisių socialinėje žiniasklaidoje apsaugai stiprinti ir vartotojų švietimui gerinti.

Pagrindiniai žodžiai: socialinė žiniasklaida, vartotojų teisės, vartotojų švietimas, naujasis vartotojas, viešasis transportas, telekomunikacijos.

Socialinė atsakomybė: koncepcija ir tyrimai

Juozas Ruževičius

Universitė de Vilnius

Ėmail: juozas.ruzevicius[e-t_a]ef.vu.lt

Santrauka

Siekdamos aukščiausios veiklos kokybės, organizacijos turi remtis darniojo vystymosi principais. Dėl padidėjusio įtakos grupių spaudimo sėkmingai veikiančios organizacijos yra įsipareigojusios ta sėkme pasidalyti su kitais, teikiant naudą visuomenei, verslui ir aplinkai. Organizacijoms atsiranda poreikis sudaryti savitą neformalų socialinį ir ekonominį kontraktą tarp organizacijos ir jos veiklai darančių įtaką grupių ir kitų suinteresuotųjų šalių. Įvairių tarptautinių iniciatyvų pastangomis organizacijos skatinamos savanoriškai gerinti socialinės ir aplinkosauginės veiklos veiksmingumą, kartu tarpusavio santykius su įtakos grupėmis ir socialiniais partneriais. Tvirtai įmonių ir jų veiklos rezultatų socialiniu skaidrumu suinteresuotų grupių partnerystei užtikrinti organizacijos jungiasi į tarptautinius ir nacionalinius socialiai atsakingos veiklos tinklus, naudoja įvairias įmonių socialinės atsakomybės koncepcijos diegimo veikloje priemones - nuo deklaruojamųjų iki standartizuotų pasauliniu mastu.

Šio straipsnio tikslas - atskleisti socialiai atsakingos veiklos koncepciją, turinį ir jo priemonių šiuolaikinę sistemą bei praktikos ypatumus. Metodologija – darbas parengtas naudojant mokslinės literatūros ir statistikos duomenų lyginamosios analizės, atvejo studijos ir sugretinimo metodus bei autoriaus konsultacinės veiklos patirties rezultatus. Straipsnyje nagrinėjama socialinės atsakomybės (SA) koncepcija, turinys ir priemonių sistema. Pateikiami SA priemonių tarptautinės sistemos ir socialinių iniciatyvų komunikavimo modeliai. Atskleidžiama naujos SA priemonės - socialinio balanso - esmė ir jo galima nauda organizacijos veiklos plėtrai ir įvaizdžiui. Analizuojami SA priemonių diegimo Lietuvoje ir pasaulyje sugretinimo rezultatai. Objektyviau palyginti SA priemonių diegimo aktyvumą ir apimtį atskirose pasaulio šalyse bei regionuose siūloma naudoti du naujus santykinius rodiklius – sertifikuotų organizacijų kiekį 1 mln. atitinkamos šalies gyventojų ir sertifikuotose įmonėse dirbančiųjų kiekį, tenkantį 1 mln. atitinkamos šalies ar regiono gyventojų.

Pagrindiniai žodžiai: socialinė atsakomybė, SA 8000, ISO 26000, SA iniciatyvų komunikavimas, socialinis balansas, atvejo analizė.

Vertybių ir atsakomybės santykis buhalterių ir auditorių profesinės etikos kontekste

Daiva Raziūnienė, Mantas Milinavičius

Vilniaus universitetas

El. paštas: daiva.raziuniene[e-t_a]ef.vu.lt; daiva.ra[e-t_a]takas.lt

Santrauka

Straipsnyje nagrinėjama profesinės etikos principų nustatytų vertybių įtaka apskaitos ir audito profesijos atstovų vykdomai veiklai ir jos efektyvumui. Finansinės informacijos ir duomenų patikimumo užtikrinimas yra viena iš visuomenės interesams svarbiausių funkcijų, susijusių su verslo plėtra, finansavimo šaltinių paieška ir pasiekiamumu, kapitalo rinkos stabilumu.

Pagrindiniai žodžiai: buhalteriai, auditoriai, profesinė etika, vertybinės nuostatos, profesinė atsakomybė.

Elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo praktika ir problemos

Stanislava Stungurienė

International Business School at Vilnius University
sstunguriene@e-t_a|centras.lt

Pavel Urbanovič

International Business School at Vilnius University
p.urbanovic@e-t_a|yahoo.com

Santrauka

Sparčiai didėjanti informacinių technologijų pažanga sukuria įmonėms daugiau galimybių siekti didesnio efektyvumo, mažesnio energijos naudojimo ir taršos mažinimo. Perkėlus 2010 metais išleistas Europos Sąjungos naujos direktyvos elektroninių sąskaitų faktūrų reglamentavimo pakeitimus į kiek vienos šalies vietinius įstatymus, būtina spartinti elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo procesą. Elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo tema Lietuvoje yra nauja: šia tema nerasta atliktų mokslinių tyrimų, parašyti tik keli informaciniai pranešimai apie įstatymų pokyčius, kurie buvo padaryti 2013 metais. Viešai skelbiamos informacijos, kaip įstatymai dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo turėtų būti taikomi Lietuvos įmonėse, nėra. Šiame straipsnyje nagrinėjamos elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo galimybės technologiniu ir teisiniu aspektais, dėmesys koncentruojamas į Europos Sąjungos ir atskirų šalių narių teisinį elektroninių sąskaitų faktūrų reglamentavimą bei elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo praktiką. Lietuvoje 2013 metais tik 14 proc. įmonių naudojo elektronines sąskaitas faktūras ir tik iki 2 proc. visų sąskaitų faktūrų buvo elektroninės. Įmonės supranta elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo naudą, bet jų nenaudoja daugiausiai dėl teisinio netikrumo ir nežinojimo, mažo IT raštingumo ir nenoro keistis ir investuoti į pokyčius. Remiantis atlikta apklausa, 2014 metais pirkėjai ketina pradėti reikalauti elektroninių sąskaitų faktūrų iš savo pardavėjų. Kai kurios įmonės nurodė, kad ateityje ketina apmokestinti pardavėjus, naudojančius popierines sąskaitas faktūras. Pagal atliktos apklausos rezultatus nustatyta, kad 2013 metais elektroninės sąskaitos faktūros sudarė 2 proc. viso sąskaitų faktūrų kiekio, bet per ateinančius penkerius metus šį proporciją turėtų susilyginti. Europos Komisija siekia, kad iki 2020 metų elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo būdas Europoje dominuotų. Elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo plėtrą B2B (verslas verslui) sektoriuje turėtų paskatinti:

a) pirkėjai turėtų reikalauti iš pardavėjų elektroninių sąskaitų faktūrų. Kadangi pirkėjai turi daugiau naudos iš elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo ir jie dažniau diktuoja sąlygas tiekėjams, jie turėtų būti pokyčio iniciatoriai; b) elektroninių duomenų apsikeitimo (EDA) paslaugų tiekėjų iniciatyva. Integravus stambiausius pirkėjus su pardavėjais jie galėtų sudaryti sąlygas mažesniems pirkėjams taip gauti elektronines sąskaitas faktūras.

Įvairių šalių elektroninių sąskaitų faktūrų teisinio reglamentavimo ir naudojimo Lietuvoje tyrimas parodė, kad dar yra teisinių barjerų, trukdančių naudoti elektronines sąskaitas faktūras. PVM

įstatyme nėra laikomasi vienodo požiūrio tiek į popierines, tiek į elektronines sąskaitas faktūras. Tai yra, jeigu įmonė nuspręstų pirkėjui pateikti popierinę sąskaitą faktūrą, o sau naudoti elektroninę, toks modelis pažeistų įstatymą. Tačiau tuo pat metu tai pažeidžia Europos Sąjungos 2010 metų direktyvos dėl sąskaitų faktūrų išrašymo taisyklių nuostatą dėl vienodo požiūrio tiek į popierines sąskaitas faktūras, tiek į elektronines sąskaitas faktūras. Taip pat nėra reglamentuotas skaitmeninio parašo atvaizdo naudojimas. Kai kurios įmonės jį pradėjo naudoti, tačiau kitos įmonės, turėdamos nuogaštamumą dėl jo teisinio pagrindo, kol kas susilaiko nuo dokumentų elektronizavimo, o tai yra viena iš didžiausių kliūčių įmonėms pereiti prie elektroninių sąskaitų faktūrų. Įmonės PVM sąskaitas faktūras naudoja kaip priėmimo - perdavimo faktą patvirtinančius dokumentus ir nežino kitų būdų patvirtinti prekių priėmimą - perdavimą. Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksas, kuris numato krovinio vežimo ir perdavimo gavėjui taisyklės, nenumato galimybės naudoti elektroninius krovinio važtaraščius. Nors Tarptautinio krovinio vežimo keliais sutarties (CMR) papildomame protokole dėl elektroninio važtaraščio tokia galimybė numatyta.

Praktika rodo, kad Europos Sąjungos ir atskirų valstybių skatinimo naudoti elektronines sąskaitas faktūras nepakanka, todėl būtina tirti technologijų taikymo efektyvumą šioje srityje ir teikti konkrečias

rekomendacijas įmonėms, kad būtų paspartintas elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimas. Siekiant šio tikslo Lietuvoje galėtų būti įsteigtas nacionalinis elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo forumas, kuriame įmonės galėtų išsakyti kliūtys naudojant elektronines sąskaitas faktūras bei teikti pasiūlymus, kaip jas šalinti. Tai padėtų valstybės institucijoms geriau suprasti verslo poreikius ir inicijuotų vienokių ar kitokių įstatymo pakeitimų įtaką verslo aplinkai. Tai turėtų padėti suformuoti nuoseklų Europos Sąjungos požiūrį į elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimą ir skatinti atsirasti sąveikią europinę elektroninėms sąskaitoms faktūroms išrašyti palankią aplinką.

Pagrindiniai žodžiai: elektroninė sąskaita faktūra, teisinis reglamentavimas, naudojimas Lietuvoje.

Kaimo turizmo projektų valdymo problemos

Stanislava Stungurienė

Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
El. paštas: ststunguriene@t_a|centras.lt

Jurgita Stakėnienė

Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
El. paštas: JurgitaS@t_a|zum.lt

Santrauka

Straipsnyje pateikiami Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau - EŽŪFKP) remiamų kaimo turizmo projektų Lietuvoje valdymo ir šių projektų iniciatorių bei vykdytojų kompetencijos projektų valdymo klausimais tyrimo rezultatai. Analizuoti naujai kuriamos ir veikiančios kaimo turizmo sodybų projektai, finansuojami EŽŪFKP. Anketinio tyrimo metu tirta 37 kaimo turizmo sodybų šeimininkų projektų valdymo patirtis, jų požiūris į įvairius projektų valdymo aspektus ir kompetencija projektų valdymo klausimais. Kaimo turizmo projektų planavimo kokybė tirta tokiais aspektais: rinkų analizė, projektų struktūra, darbų trukmė, seka, priklausomybė, projektų biudžetas, kokybė, organizacija ir personalo parinkimas. Apibendrinus visų respondentų, t. y. turinčių projektų valdymo patirties ir jos neturinčių, atsakymus, nustatyta, kad sunkiausiai planuojami elementai ne visada yra svarbiausi. Respondentams svarbiausia yra tinkamai planuoti išteklius, biudžetą, darbų eiliškumą ir jų priklausomybę, tikslus, darbų trukmę ir projekto vertę, o sunkiausia - darbų atlikimo trukmę, numatyti jų pradžią ir pabaigą, išteklius, išlaidų kontrolę, numatyti rizikos veiksnius. Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad daugumai kaimo turizmo sodybų šeimininkų trūksta su projektų valdymu susijusių žinių, todėl daugelis jų pageidauja įgyti projektų valdymo žinių ar jas pagilinti visų pirma numatant rizikos veiksnius ir jų poveikį projektui įgyvendinti, nustatant kokybės standartus ir jų kontrolę bei projekto vertę.

Pagrindiniai žodžiai: kaimo turizmo projektai, projektų valdymas, projekto planavimas, projekto įgyvendinimas, kompetencija, Lietuva.

Fundamentaliosios ir techninės analizės sintezės tinkamumo akcijų kainų pokyčiams prognozuoti vertinimas

Stanislava Stungurienė

Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
El. paštas: ststunguriene@e-t_a]centras.lt

Marius Narmontas

Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
El. paštas: narmontas.m@e-t_a]gmail.com

Santrauka

Siekiant kuo tiksliau prognozuoti akcijų kainų pokyčius, turi būti naudojami metodai, kurie nagrinėja kuo platesnį spektrą veiksnių, turinčių įtakos akcijos kainos pokyčiams. Šiame darbe parengtas fundamentaliosios ir techninės analizės metodų sintezės modelis, kurį taikant galima tikslesnė akcijų kainų pokyčių prognozė. Identifikavus fundamentaliosios ir techninės analizės pranašumus, trūkumus, grėsmes ir galimybes, buvo sujungtos abi analizės koncepcijos siekiant eliminuoti kiekvienos analizės koncepcijos trūkumus pakeičiant jas kitos analizės koncepcijos pranašumais. Atlikus tokį sujungimą, gauta teorinė fundamentaliosios ir techninės analizės metodų sintezė su prielaida, kad dviejų analizės koncepcijų naudojimas viename modelyje turėtų generuoti tikslesnius ateities rinkos kainos prognozavimo rezultatus. Analizės duomenų pagrindą sudaro populiariausio JAV akcijų rinkos indekso S&P 500 mėnesinių kainų pokyčiai. Modelis vertina vieno mėnesio ateities rinkos kainą, nustatant ryšius su kapitalo rinkos rodiklių pokyčiais, ekonomikos rodiklių pokyčiais ir techninės analizės generuojamais signalais. Šiame darbe nustatyta, kad fundamentaliosios ir techninės analizės sintezė naudojant tyrime pasirinktus duomenis nėra tinkama prognozuojant akcijų kainų pokyčius. Tačiau taip pat nustatyta, kad fundamentaliosios ir techninės analizės sintezės naudojimas parodo tikslesnius prognozavimo rezultatus nei techninės ir fundamentaliosios analizės naudojimas atskirai.

Pagrindiniai žodžiai: fundamentalioji ir techninė analizė, jų sintezė, akcijų kainų pokyčiai.